

Správa vyšetřování StB

(označení součástí)

čvs: VS 3/120 - 77

Protokol o výsledku svědka

v Praze dne 13.1.1977 o 09,00 hod.

byl vyslechnut

Doc. Dr- František JIRÁNEK, nar. 14. ledna 1914 v Kosicích okr.
(jméno, příjmení, data a místo narození) Hradec Králové

dřívější jméno a příjmení stejné

bydliště Praha 6 U Kolejí 15

přechodné bydliště -

zaměstnání - zaměstnavatel vědecký pracovník Pedagogická fakulta UK

průkaz totožnosti OP 278266 HS 63 stav ženatý

vyslýchán v trestní věci podvracení republiky a poškozování zájmů republiky
v cizině podle § 98 a 112 tr. zákona

poměr k obviněnému -

Svědka byl řádně poučen o zákazu výslechu (§ 99 tr. ř.), o právu odepřít výpověď (§ 100 tr. ř.), o významu svědecké výpovědi z hlediska obecného zájmu a o trestních následcích klivé výpovědi (§ 101 odst. 1 tr. ř.), o možnostech doplnění a oprav protokolu a o možnosti námitek proti jeho obsahu (§ 103 tr. ř.).

Svědka se dostavil k výslechu na základě písemného předvolání ze dne 12.1.1977

Svědka byl poučen podle shora uvedených zákonných ustanovení o právech a povinnostech svědka o významu svědecké výpovědi z hlediska obecného zájmu, o trestních následcích klivé výpovědi, nemusí vypovídat o těch skutečnostech, kterými by si sám, nebo osobám blízkým způsobil trestní stíhání, o právu provádět opravy v protokole v souladu s jeho výpovědí a o právu žádat náhradu ušlé mzdy a jízny.

Svědka prohlašuje, že danému zákonnému poučení porozuměl a bude vypovídat. Svědecké nežadá.

Poznámka: Je-li svědek zároveň poškozeným, je nutno doplnit poučení takového svědka o právech poškozeného (§ 43 odst. 1, 2, § 47 tr. ř.) a poučení poznamenat v protokole.

2412

- 2 -

pokračováno v protokole o výsledku svědka Doc. Dr. Františka JIRÁNKY ze dne 13.1.1977.

Po seznámení s předmětem výsledku svědek k věci vypověděl :

Dne 30 prosince 1976 v dopoledních hodinách opravuji - v časných ranních hodinách mi volal do bytu Doc. Radim PALOUŠ abych přišel ihned do jeho bytu, že to spěchá, nic bližšího do telefonu nesdělil. Doc. PALOUŠE jsem navštívil v jeho bytě po 08,00 hodině. V bytě byl sám a dal mi přečíst prohlášení "Charty 77". Po přečtení "Prohlášení Charty 77" se mne docent PALOUŠ tázal, zda souhlasím s obsahem "Charty" a jestliže ano, abych podepsal na přiložený papír, že souhlasím s Prohlášením Charty 77, podpis a datum 1.1.1977. Zdělil, že na mne žádný nátlak nečiní, abych se rozhodl sám a dobrovolně. Po přečtení prohlášení jsem s obsahem souhlasil, což jsem vlastnoručně potvrdil svým podpisem na přiložený papír - papír formátu A4. Vyšetřovatelem mi byla tato listina předložena v četně "Prohlášení Charty 77" a potvrzuji, že se jedná o "Prohlášení Charty 77", které jsem četl u Doc. PALOUŠE a současně potvrzuji, že na čtvrtku papíru jsem napsal vlastnoručně, že souhlasím s prohlášením Charty 77 k 1.1.1977, můj podpis a adresa.

Doc. PALOUŠ mně sdělil, že Prohlášení Charty 77 obdržel od prof. PATOČKY, který ho pověřil, aby mě s tímto seznámil, což také učinil. Jestli Doc. PALOUŠ seznámil s tímto prohlášením také další osoby nemohu potvrdit. Když jsem byl u něho já, tak se mne on ptal, jaký je můj názor, kdybych s Prohlášením seznámil Doc. KOTÁŠKA. Shodli jsme se, že nikoliv z důvodu, že Doc. KOTÁŠEK je živitelem rodiny a nechtěli jsme připustit, aby z toho neměl případné nepříjemnosti. Dále mi Doc. PALOUŠ sdělil, že Prohlášení Charty 77 bude předáno prezidentu republiky, Národnímu shromáždění a vládě ČSSR a domácím a zahraničnímu tisku. Jakým způsobem mělo být Prohlášení doručeno do zahraničí o tom se PALOUŠ nezmiňoval. Já jsem se o to ani nezajímal. Mluvčí tohoto Prohlášení jsou prof. HÁJEK, prof. PATOČKA, Václav HAVEL, jsem toho názoru, že tyto osoby jsou také autory tohoto Prohlášení. Je to můj osobní názor, neboť nevím, kdo jiný by mohl toto Prohlášení napsat a neznám jsem jména dalších signatářů. Moje návštěva v bytě Doc. PALOUŠE byla velice krátká, trvala asi 10 minut, neboť jsem pospíchal do zaměstnání.

243

- 3 -

pokračováno v protokole o výsledku svědka Doc. Dr. Františka JIRÁNKY.

Dnes si již přesně nepamatuji, zda to bylo ještě v bytě Doc. PALOUŠE a nebo na pracovišti, kde mne PALOUŠ krátce navštívil, ale vím, že hovořil o tom, jak se mám zachovávat v případě, že budu ve věci "Prohlášení Charty 77" předveden. , to znamená, že mám žádat řádné poučení podle tr. řádu a to ve všech případech, ať bych byl vyslýchán jako svědek, podezřelý, nebo obviněný. Zdůrazňoval, abych se nechal v každém případě řádně poučit a podle toho, abych se u výsledku zachoval. Nic bližšího mi k tomu neřekl. Jednalo se opět o krátké setkání, neboť PALOUŠ někam pospíchal, bylo to po novém roce. Ještě si vzpomínám, že při tomto setkání na mém pracovišti mi Doc. PALOUŠ řekl: "Víš co se děje?", tím měl na mysl prohlášení "Charty 77". Odpověděl jsem mu: "že ano, že poslouchám zahraniční rozhlas." V sobotu večer 8.1.1977 jsem slyšel poprvé ve vysílání Londýnského rozhlasu, kde bylo hovořeno o "Prohlášení Charty 77". Od této doby jsem s Doc. PALOUŠEM nepřišel do styku osobně ani telefonicky.

Dne 6. ledna 1977 asi v 16,00 hodin jsem telefonicky volal Doc. Janu SOUČKOVÍ, důchodci, který je nevidomý, bytem Smíchov Holečkova č. domnívám se 66, že se spolu sejďeme jako obvykle v restauraci U Choďu. Opravuji svoji výpověď v tom, že jsem SOUČKOVÍ volal již odpoledne a v 16,00 hodin jsme se sešli u restaurace. Dovedla ho tam jeho dcera Markéta. V restauraci jsme spolu poseděli asi hodinu a půl a při této příležitosti mi Doc. SOUČEK sdělil, že koncem roku 1976 rovněž podepsal Prohlášení "Charta 77", které mu předložil k podpisu prof. PATOČKA. Kde toto prohlášení Doc. SOUČEK podepsal nevím, ale domnívám se, že to bylo v jeho bytě. Dále mi Doc. SOUČEK, nebo PALOUŠ řekli, že Prohlášení "Charta 77" podepsal také prof. TARDY, důchodce, bytem ul. Cukrovarnická v Praze 6. To jsou všechny moje známé osoby, o kterých jsem věděl, že toto Prohlášení podepsaly.

Na dotaz vyšetřovatele, které další akce byly připravovány osobami, které měly na prohlášení "Charty 77" podíl, prohlašuji, že o žádných dalších akcích nevím.

248

- 4 -

pokračováno v protokole o výsledku svědka Doc.Dr. Františka JIRÁNEK.

Prohlášení "Charty 77" jsem podepisoval z toho důvodu, že jako vědecký pracovník od roku 1970 nemám možnost publikovat výsledky své vědecké práce a to proto, že jsem v roce 1968 podepsal otevřený dopis s názvem Pedagogika a pedagogové, který byl uveřejněn začátkem května v literálních listech. Tento dopis podepsalo společně se mnou asi dvanáct lidí z oboru psychologie, pedagogika a školství. Mezi nimi byl i prof. PATOČKA. V dopise jsme kritizovali některé pedagogy, protože sami vědecky nepracovali a potlačovali vědeckou práci. Ze zaměstnání jsem sice propuštěn nebyl, jsem nadále zaměstnán na Pedagogické fakultě, ale nedostávám žádné úkoly, nemám nadřízeného, nejsem organizačně začleněn ani do ROH, ale mé výsledky práce nikoho nezajímají. Žádné jiné důvody jsem k podepsání "Charty 77" neměl. Při podepsání tohoto prohlášení jsem si dostatečně neuvědomoval rozsah celé akce a jsem roztrpčen, tím, že toto prohlášení bylo zneužito v zahraničí v nepřátelské propagandě proti ČSSR.

To je vše co mohu k celé věci uvést. Výslech ukončen ve 12,30 hodin. Po přečtení protokolu svědek prohlašuje, že souhlasí s jeho výpovědí a nežádá změnu, ani doplnění.

Vyšetřovatel StB :

mjr. Karel BÍLEŠ

Zapsala :

stržm. Velcová

Svědék :

Doc.Dr. František
JIRÁNEK